

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(461)

Wspólne posiedzenie
Komisji Kultury i Środków Przekazu (21.)
oraz Komisji Spraw Zagranicznych
i Integracji Europejskiej (67.)
w dniu 3 października 2002 r.

V kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie wniosków zgłoszonych do ustawy o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

(Początek posiedzenia o godzinie 15 minut 55)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Kultury i Środków Przekazu Ryszard Sławiński)

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Witam serdecznie.

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Kultury i Środków Przekazu oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej.

Witam na posiedzeniu panią minister Aleksandrę Jakubowską, sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury, oraz panią Ewę Ziemiszewską, dyrektor Departamentu Prawno-Legislacyjnego w Ministerstwie Kultury.

Proszę państwa, mamy przygotowane zestawienie wniosków do ustawy o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych i ono będzie przedmiotem naszych rozważań i głosowań. Mam taką prośbę, żeby poszczególne poprawki prezentowała nam pani mecenas Skorupka i będziemy głosować nad kolejnymi poprawkami.

Bardzo proszę, niech pani będzie uprzejma przedstawiać jedną poprawkę po drugiej.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Dziękuję bardzo.

Poprawka pierwsza ma na celu wskazanie, że wśród urządzeń reprograficznych, których sprzedaż podlega opłacie na rzecz osób uprawnionych, mają znaleźć się również urządzenia wielofunkcyjne.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki pierwszej?

Przepraszam najmocniej, ale pani minister chciałaby się w tej sprawie wypowiedzieć. Bardzo proszę.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury Aleksandra Jakubowska:

Proszę państwa, chciałabym powiedzieć, że jeżeli chodzi o reprografię, to prawo autorskie i prawa pokrewne z tego tytułu są już pobierane od 1994 r. i od tamtej pory są brane pod uwagę również urządzenia wielofunkcyjne. Zapis o urządzeniach wielofunkcyjnych jest określany przez ministra kultury w rozporządzeniu, ponieważ zapisanie tego

w ustawie stwarzałoby taką sytuację, że na przykład urządzeniem wielofunkcyjnym byłby komputer. Ustawa zmuszałaby nas do pobierania opłat od komputerów. W rozporządzeniu minister określa, jakie rodzaje urządzeń wielofunkcyjnych podlegają tym opłatom. Z mojego punktu widzenia jest to poprawka kwalifikująca się do odrzucenia.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo, Pani Minister.
Pani senator Kurzępa, proszę bardzo.

Senator Irena Kurzępa:

Mam pytanie do pani minister. Pani się powołuje na to, że to minister określi w rozporządzeniu. W ustawie została wymieniona kserokopiarka, a jeśli w ustawie zabraknie urządzeń wielofunkcyjnych, to na jakiej podstawie minister to określi? Wydaje mi się, że w ten sposób – pozwolę sobie zgłosić taką wątpliwość – rozporządzenie będzie dalej idące.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury Aleksandra Jakubowska:

Pani Senator, kserokopiarka jest urządzeniem jednofunkcyjnym. Chodzi o urządzenia wielofunkcyjne i jest delegacja w tej sprawie w ustawie. Otóż w art. 20 ust. 1 pkt 2 mówi się o kserokopiarkach, skanerach i innych podobnych urządzeniach reprograficznych. Inne podobne urządzenia reprograficzne to są urządzenia wielofunkcyjne, których kategorie, rodzaj, listę określi minister w rozporządzeniu, kierując się zdolnością urządzenia i nośnika do zwielokrotnienia utworów, jak również ich przeznaczeniem do wykonywania innych funkcji niż zwielokrotnianie utworu. To znaczy jeżeli będzie urządzenie, które pozwala na zwielokrotnianie utworu, to oczywiście znajdzie się w tym zestawieniu urządzeń, ale jeżeli zwielokrotnianie utworu będzie wtórną i minimalną funkcją, jak w przypadku komputera, to nie. Trudno bowiem sobie wyobrazić, żeby za pomocą komputera drukować ileś tam egzemplarzy na przykład skryptu. W związku z tym można postawić pytanie, czy na przykład faks powinien się znaleźć na tej liście, przecież jest również urządzeniem wielofunkcyjnym, bo może kopiować, ale generalnie służy do odbierania i przekazywania dokumentów. Ale czy faks należy zaliczyć do grupy urządzeń reprograficznych? Gdybyśmy zapisali w ustawie w art. 20 ust. 1 pkt 2 „urządzenia wielofunkcyjne”, zamiast „podobnych urządzeń reprograficznych”, to siłą ustawy zarówno faks, jak i komputer byłyby urządzeniami, od których przysługiwałyby opłaty z racji ich wykorzystywania.

Senator Irena Kurzępa:

A jeśli byłyby zapisane: urządzenia wielofunkcyjne ustalone przez ministra w zarządzeniu, to nie zmieniałyby to postaci rzeczy? Nie byłyby to doprecyzowaniem?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury Aleksandra Jakubowska:

Łatwiej zmienić rozporządzenie niż ustawę choćby z tego powodu, że co jakiś czas pojawiają się nowe urządzenia wielofunkcyjne. Lepiej, gdy minister kultury zmie-

nia na przykład co pół roku czy co roku swoje rozporządzenie, niż mielibyśmy wracać co jakiś czas do tekstu ustawy i go zmieniać.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś jeszcze ma jakieś uwagi do poprawki pierwszej? Nie widzę zgłoszeń.

Kto jest zatem za przyjęciem poprawki pierwszej? (2)

Kto jest przeciw? (9)

Kto się wstrzymał od głosu? (3)

Dziękuję bardzo. Poprawka nie została przyjęta.

Bardzo proszę o przybliżenie treści poprawki drugiej.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Poprawka druga ma na celu wypełnienie luki w ustawie polegającej na tym, że ustawa nie określa, w jaki sposób dzieli się pomiędzy twórców i wydawców opłaty ze sprzedaży czystych nośników związanych z urządzeniami reprograficznymi.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo.

Czy są jakieś uwagi do tej poprawki?

Pani Minister?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury Aleksandra Jakubowska:

Przychyłam się do tej poprawki.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Pani minister przychyliła się do tego zapisu. W związku z tym, jeśli nie ma innych uwag, przechodzimy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki drugiej?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie „za”.

Poprawka trzecia, Pani Mecenase.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Poprawka trzecia dodaje do rozporządzenia czy do delegacji do wydania rozporządzenia niezbędne wytyczne.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo.

To bardzo ważna poprawka z uwagi na to, że formułuje dla ministra kultury wytyczne, które będą służyły do przygotowania rozporządzenia.

Czy pani minister chciałaby zabrać głos?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury Aleksandra Jakubowska:

Popieram tę poprawkę i bardzo dziękuję panu przewodniczącemu za wniesienie tego bardzo ważnego zapisu.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki trzeciej...?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dziękuję bardzo.

Ponieważ wszyscy senatorowie zagłosowali za przyjęciem poprawki, w związku z tym nie pytam, kto jest przeciw i kto się wstrzymał od głosu.

Przystępujemy do poprawki czwartej, bardzo proszę.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Poprawka ta zmienia podstawę, od której naliczana ma być opłata na rzecz twórców oraz wydawców z tytułu zwielokrotniania utworów przez punkty reprograficzne z podstawy dochodowej na podstawę stanowiącą procent wpływów.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo.

Jak rząd odnosi się do tej poprawki?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury Aleksandra Jakubowska:

Popieramy tę poprawkę, Panie Przewodniczący, dlatego że rzeczywiście ta zmiana wpłynie na to, że będą realne dochody. Opierając się na dochodach, można sprawić, że w większości punktów reprograficznych tych dochodów nie będzie, natomiast wpływy są czystym pojęciem i w związku z tym one dają szansę na realne wpływy dla twórców.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo.

Pan senator Wielowieyski, bardzo proszę.

Senator Andrzej Wielowieyski:

Przyjmuję chyba merytorycznie uzasadnioną wypowiedź pani minister, ale zapytuję panią mecenas, czy w naszej sztuce legislacyjnej nie trzeba byłoby być uważniejszym, jeżeli chodzi o semantykę. Czy zamiast słowa „wpływow” nie byłoby w tym wypadku właściwsze użycie słowa „przychody”? Wiadomo, co to jest dochód. To jest to, co jest powyżej kosztów własnych. A przychody to są wszelkie wpływy. Na ogół nie używamy w dokumentach, zwłaszcza legislacyjnych, słowa „wpływy”.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Słowo czy określenie „przychody”, tak jak i „dochody”, właściwie ma swoje źródło w prawie podatkowym. Tamta ustawa posługuje się słowami „przychód” i „dochód” i tam wiadomo, o co chodzi. Na gruncie ustawy o prawie autorskim, w jednym z przepisów, bodajże w art. 40, ta ustawa posługuje się pojęciem „wpływy”. Myślę, że akurat w tym przypadku nie można użyć wyrazu „przychody”, ponieważ to nawiązywałoby do wytłumaczenia podatkowego tego pojęcia. Wyraz „wpływy” na gruncie ustawy o prawie autorskim to jest właściwie to samo co „przychód”.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś jeszcze ma jakieś wątpliwości, uwagi, pytania? Jeśli nie, to przechodzimy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki czwartej?

Nie ma głosów przeciw i wstrzymujących się od głosu. Dziękuję bardzo. Jednogłośnie „za”.

Bardzo proszę o przybliżenie treści poprawki piątej.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Poprawka piąta ma na celu ujednoczenie terminologii. Ustawa posługuje się pojęciem „twórca”, a nie „autor”.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo.

Jest to więc poprawka porządkująca.

Kto jest za przyjęciem poprawki piątej, bardzo proszę o podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie „za”.

Bardzo proszę o zaprezentowanie poprawki szóstej.

**Główny specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Poprawka ta wprowadza zasadę, że rozporządzenie ma wydawać minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Rozporządzenie to dotyczy

między innymi opłat z tytułu kopiowania utworów przez punkty reprograficzne i ma być wydawane w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw nauki.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo.

Pani minister będzie uprzejma się do tego odnieść.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury Aleksandra Jakubowska:

Jesteśmy przeciwni tej poprawce. Po pierwsze, jeżeli już, to dlaczego nie w porozumieniu z ministrem edukacji? W końcu uczelnie wyższe, gdzie powiela się skrypty, w dużej mierze są w gestii ministra edukacji, a nie ministra nauki.

Po drugie, dlatego że i tak rozporządzenie ministra kultury musi odbyć drogę ustaleń międzyresortowych. Bez ustalenia treści tego rozporządzenia zarówno z ministrem nauki, jak i z ministrem edukacji nie może być ono przedstawione na posiedzeniu Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, a tym bardziej na posiedzeniu Rady Ministrów. A więc musi się odbyć wspólna praca nad tym rozporządzeniem.

Po trzecie, ta ustawa zakłada jednak, że podział pieniędzy ma się odbywać między organizacjami, które występują w imieniu twórców podręczników naukowych, którzy są w gestii ministra nauki, wydawcami, grafikami czy fotografikami. Rozporządzenie to będzie regulowało podział pieniędzy w porozumieniu z tymi organizacjami, ale także będzie to wynikać z badań rynku, których będzie dokonywał minister kultury.

Zatem odpowiedzialnym za ochronę tych praw z mocy, że tak powiem, konstytucji i ustawy o działach jest minister kultury. Niewątpliwie udział ministrów nauki i edukacji będzie znaczny w tym rozporządzeniu i bez uzgodnienia z nim tego rozporządzenia ono po prostu nie przybierze dalszej drogi legislacyjnej. W związku z tym pełne zabezpieczenie interesów zarówno nauki, jak i edukacji w tym rozporządzeniu będzie zapewnione. Dlatego też proszę Wysokie Komisje o odrzucenie tej poprawki.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze jakieś inne uwagi do poprawki szóstej? Nie ma.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (7)

Kto jest przeciw? (4)

Kto się wstrzymał od głosu? (6)

Dziękuję bardzo. Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka siódma, bardzo proszę o jej zaprezentowanie.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Ta poprawka składa się z dwóch elementów. Po pierwsze, ma ona na celu zagwarantowanie, że minister, wydając rozporządzenie określające wysokość opłat od punktów reprograficznych, będzie zasięgał opinii właściwej izby gospodarczej. Po drugie, poprawka siódma, tak jak poprawka trzecia, dodaje konieczne wytyczne.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo.
Co o tej poprawce sądzi pani minister?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury Aleksandra Jakubowska:

Popieram tę poprawkę.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Pani minister popiera tę poprawkę.
Kto miałby jeszcze jakieś uwagi do tej poprawki...?
(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Panie Senatorze Matuszak, uwzględnimy później tę niezręczność, jaka się pojawiła w treści tej poprawki, w zestawieniu przedstawionym Senatowi do głosowania. Dziękuję bardzo.

Kto jest za przyjęciem poprawki siódmej?

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie „za”. W związku z tym nie pytam, kto jest przeciw i kto się wstrzymał od głosu.

Proszę o zaprezentowanie poprawki ósmej.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Poprawka ósma zmierza do tego, żeby minister, który wydaje rozporządzenie dotyczące opłat wnoszonych przez punkty reprograficzne, wskazywał jedną organizację zbiorowego zarządzania uprawnioną do pobierania tych opłat, a nie żeby była możliwość wskazania większej liczby takich organizacji.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo.
Pani Minister?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury Aleksandra Jakubowska:

Jestem przeciwna tej poprawce, dlatego że ona zaprzecza zdrowej zasadzie konkurencji. Poza tym trwają prace nad nowelizacją prawa autorskiego w tej części, której nie została teraz objęta nowelizacją, i tam między innymi ma być podjęta przez organizacje i użytkowników decyzja o tym, czy stworzyć rynek monopolistyczny. To znaczy czy na jednym polu eksploatacji będą mogły działać więcej niż jedna organizacja, czy tylko jedna i w związku z tym myślę, że rozstrzygnięcie w tej nowelizacji pozwalające ministrowi na udzielanie zezwoleń dla więcej niż jednej organizacji jest rozwiązaniem, które odnosi się do panującego stanu prawnego.

Pragnęłabym przypomnieć, że w dziedzinie zarządzania prawami autorskimi i pokrewnymi obecnie w Polsce jest czternaście organizacji, które posiadają zezwole-

nie ministra kultury, i wiele z tych organizacji działa na podobnym polu eksploatacji. Wprowadzanie w obecnym stanie prawnym ograniczenia tylko do jednej organizacji łamałoby tę zasadę, którą stosujemy do tej pory.

Co będzie w przyszłości, jak zdecyduje zespół, który pracuje nad tą nowelizacją, czy rzeczywiście na jednym polu eksploatacji będzie mogła działać jedna organizacja, czy więcej, zobaczymy. Stan obecny jest taki, że dopuszcza się działanie nie tylko jednej organizacji na jednym polu eksploatacji. Uchwalenie tej poprawki byłoby ograniczeniem praw tylko w jednej dziedzinie, zmonopolizowaniem tej ochrony tylko w dziedzinie reprografii, dopuszczając, tak jak to obecnie ma miejsce, taką konkurencję w innych dziedzinach.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze jakieś uwagi dotyczące tej poprawki? Jeśli nie ma, to głosujemy.

Kto jest za przyjęciem poprawki ósmej? (1)

Kto jest przeciw? (12)

Kto się wstrzymał od głosu? (3)

Dziękuję bardzo. Poprawka nie została przyjęta.

Teraz proszę o zaprezentowanie poprawki dziewiątej.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Nad poprawką dziewiątą w ogóle nie możemy głosować z przyczyn formalnych. W trakcie posiedzenia komisji została mi przekazana decyzja pana marszałka prowadzącego obrady w czasie, kiedy trwała debata nad prawem autorskim. Pan marszałek, w związku z tym, że senator Borkowski nie był podpisany na liście, nie przyjął tej poprawki. A więc ona nie będzie mogła być nawet umieszczona w zestawieniu przedstawionym Senatowi do głosowania.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo.

W związku z tym proszę o zaprezentowanie poprawki dziesiątej.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Poprawki dziesiąta i piętnasta mają na celu przedłużenie obowiązywania licencji ustawowej z art. 24 ust. 3 do czasu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo.

Pani Minister, bardzo proszę.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury Aleksandra Jakubowska:

Ponieważ przystępujemy, proszę państwa, do omawiania punktu ustawy, który budzi największe kontrowersje, i jest największym polem sporu pomiędzy rządem a autorami tych propozycji, postaram się jeszcze powiedzieć kilka słów na ten temat. Oczywiście przedstawiłam swoje dość szerokie uzasadnienie naszej niezgody na tę poprawkę na plenarnych obradach Senatu. Być może nie wszyscy z państwa akurat wtedy byli na sali, ale chciałabym powiedzieć, że do ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych w roku 2000 w wyniku nowelizacji wprowadzono przepis, który brzmi następująco: „Operatorom sieci kablowych wolno reemitować w sieciach kablowych utwory nadawane w programach organizacji radiowych i telewizyjnych wyłącznie na podstawie umowy zawartej z właściwą organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi”. Czyli przepis mówiący o tym, że operatorzy sieci kablowych są zobowiązani do zawierania umów i wyłącznie na tej podstawie mogą emitować swój program, istnieje w polskim prawodawstwie od 2000 r. W związku z tym wszelkie argumenty, że nagle, z zaskoczenia operatorzy się dowiedzieli, że muszą podpisywać te umowy, są nieprawdziwe. To było nasze zobowiązanie, które złożyliśmy w toku rozmów negocjacyjnych z Unią Europejską, że wprowadzimy taki przepis. Niestety, wbrew tym ustaleniom, został zachowany również przepis, który dopuszcza licencję ustawową. W 2001 r. na naszym spotkaniu z Komisją Europejską władze polskie zapewniały, że wykonaliśmy zobowiązanie negocjacyjne polegające na usunięciu tej licencji ustawowej. 29 marca 2001 r. podano nieprawdziwą informację Unii Europejskiej, że usunęliśmy to stanowisko, ale go nie usunęliśmy. Te poprawki, które zmierzają do zachowania licencji ustawowej, bez względu na to, czy będzie to do 1 lipca, czy do końca naszego okresu negocjacyjnego, czyli do momentu wejścia Polski do Unii, są po prostu dalszym odkładaniem realizacji naszych zobowiązań, które podjęliśmy w stanowisku negocjacyjnym. To pierwsza sprawa.

Pan senator Szafraniec mówił w czasie swojego wystąpienia o dyrektywie, ale chciałabym powiedzieć, że dyrektywa odnosi się tylko do krajów, które są członkami Unii. Dyrektywa odnosząca się do tego zagadnienia została uchwalona w Unii Europejskiej w 1993 r. i kraje członkowskie Unii Europejskiej dostały czas do 1995 r. do wprowadzenia jej w życie. Polska w swoim stanowisku negocjacyjnym zawarła zobowiązanie, nie będąc członkiem Unii Europejskiej, że wprowadzi przepisy z dyrektywy najpóźniej do 31 grudnia 2002 r. Czyli de facto od 1 stycznia 2003 r. licencja ustawowa nie powinna istnieć w naszym prawodawstwie. To druga sprawa.

Oczywiście nie mówiłam dzisiaj w swoim wystąpieniu na plenarnym posiedzeniu Senatu, że złamanie tego naszego zobowiązania jest być albo nie być dla naszego członkostwa w Unii Europejskiej. Mówiłam tylko o tym, że ten rozdział, który zawiera to zobowiązanie, to znaczy traktujący o prawach spółek, zawiera jeszcze wiele kontrowersyjnych kwestii. Jeżeli dorzucimy jeszcze jedno: złamanie de facto naszych zobowiązań negocjacyjnych, może się okazać, że spowoduje to konieczność otwarcia na nowo tego rozdziału negocjacyjnego i rzeczywiście nie będziemy już, że tak powiem, jednym z prymusów tego procesu negocjacyjnego z Unią, ale możemy się znaleźć na szarym końcu. To jest druga sprawa.

I wreszcie trzecia sprawa. Państwo w swoich wystąpieniach podczas plenarnego posiedzenia Senatu gorąco bronili wolności gospodarczej, tego, że nastąpił rozwój telewizji kablowych, że telewizje kablowe dają nowe miejsca pracy, że są dużym poten-

cjałem społecznym, również w środowiskach, w których działają. To wszystko prawda i nie chcemy w żaden sposób zahamować tej działalności spółek.

Pragnęłabym powiedzieć to, o czym już mówiłam na plenarnym posiedzeniu w Senacie, umowy są podpisane. Ze stowarzyszeniem ZAiKS, największą organizacją ochraniającą prawa autorskie, zostało podpisanych pięćset trzydzieści umów, które obejmują tysiąc sto sieci, co stanowi prawie 100% rynku. Czyli 100% telewizji kablowych ma podpisane umowy ze stowarzyszeniem ZAiKS na czas nieokreślony. Nie ma więc konieczności w momencie wejścia w życie ustawy, która likwiduje licencję ustawową, żeby te organizacje musiały na nowo podejmować negocjacje i na nowo podpisywać te umowy. Zasadniczo nie wiadomo, w czym interesie jest przedłużenie licencji ustawowej.

Jeżeli chodzi o prawa pokrewne, to największa organizacja zrzeszająca wykonawców, czyli ZASP, ma podpisane dwieście trzydzieści umów, co obejmuje około 80% rynku. Czyli de facto na dwóch rynkach, na rynku praw autorskich i na rynku praw pokrewnych, w sumie, jeżeli to liczyć za 200%, zaledwie 20% podmiotów nie podpisało umów. I teraz pojawia się pytanie, jakie to są podmioty i dlaczego nie podpisały tych umów? Dużo racji miał pan senator Kutz, mówiąc o tym, że to przedłużenie o sześć miesięcy licencji ustawowej jest po prostu umożliwieniem tej niewielkiej liczbie podmiotów, które nie podpisały umów, przez następne sześć miesięcy niepłacenia twórcom zobowiązań.

Proszę, aby Wysokie Komisje to wszystko rozważyły, bo wydaje mi się, że po pierwsze, wymaga tego powaga państwa, które kolejny raz nie dotrzymałoby swoich zobowiązań negocjacyjnych. Po drugie, podmioty, które nie podpisały tych umów, mogą spokojnie to zrobić do momentu wejścia w życie ustawy. Jeżeli wszystko dobrze pójdzie, prezydent podpisze tę ustawę do połowy listopada, więc będzie półtora miesiąca na to, żeby podpisać takie umowy. Myślę, że nie warta skórka za wyprawkę i jeżeli miałabym przedłożyć na szali rozwagi państwa senatorów dwie sprawy, to na jednej szali znalazłaby się wąska grupa...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Być może jest to stanowisko Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Komunikacji Kablowej, ale korporacje gospodarcze mają to do siebie, że nie tylko występują w interesie całej zbiorowości, lecz również jednego podmiotu, jeżeli zachodzi taka potrzeba. Moim zdaniem w tym momencie Ogólnopolska Izba Gospodarcza Komunikacji Kablowej występuje w interesie niewielkiego procenta swoich członków, a z drugiej strony mamy interes państwa, który kolejny raz na arenie międzynarodowej może się skompromitować, nie wykonując swoich zobowiązań. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo.
Pan senator Wielowieyski.

Senator Andrzej Wielowieyski:

Odnoszę się z całym szacunkiem do argumentacji, zwłaszcza tej, że tak powiem, państwowo-legislacyjnej i integracyjnej tego problemu, który przedstawiła pani minister, ale także szanuję stanowisko pana marszałka Kutza. Postawmy jednakże jeszcze

kropkę nad „i”. To, że korporacja występuje w obronie swoich członków, jest zrozumiałe, tylko trzeba powiedzieć, o co właściwie chodzi. Chodzi o to, że te kilkanaście czy dwadzieścia parę procent to są ci najsłabsi, najmniejsi, najbardziej wrażliwi. I dla nich te zobowiązania i te płatności są czymś bardzo poważnym, a to jest ten niewielki może margines, ale zarówno, że tak powiem, korzystny dla ludności, która z tego korzysta, jak i stwarzający miejsca pracy i jakąś możliwość świadczenia usług. W związku z tym nie potępiałbym tego, czego nie zrobiła zresztą pani minister. W każdym razie uważam, że powinniśmy wziąć również pod uwagę, że korporacja kierowała się interesem właśnie nie tych najbogatszych, nie tylko wyższych zysków, lecz być może w wielu przypadkach również problemem istnienia, utrzymania się w ogóle tych małych podmiotów na rynku.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze w tej sprawie ktoś chciałby zabrać głos? Zwracam uwagę, że poprawka pani senator Liszcz jest najdalej idąca.

Proszę bardzo.

Senator Władysław Mańkut:

Chciałbym zapytać panią minister, czy były próby przymuszenia tych operatorów sieci kablowych po 2000 r. do podpisania stosownych umów, bo faktycznie możemy być wprowadzani w błąd przez korporację, która próbuje nam powiedzieć wprost, że jesteśmy krzywdzeni, jesteśmy słabi, o czym mówił przed chwilą pan senator Wielowieyski. Otóż jeżeli ktoś nie wykonuje określonych przepisów prawa wynikających z określonych ustaw, to tak jakby w sposób rozmyślny starał się nie stosować tego prawa.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję.

Proszę bardzo, Pani Minister.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury Aleksandra Jakubowska:

W dużej mierze większość członków Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Komunikacji Kablowej podpisała te umowy, mając świadomość, że od 2000 r. taki obowiązek istnieje i że prędzej czy później on będzie w pełni egzekwowany, jeżeli się dostosuje prawo polskie do prawa Unii Europejskiej.

Jak już mówiłam, ze stowarzyszeniem ZAiKS podpisano pięćset sześćdziesiąt umów, co obejmuje prawie tysiąc sto sieci kablowych i co stanowi 100% rynku. Jeżeli chodzi o Związek Artystów Scen Polskich, czyli prawa wykonawcze, to z nim zostało zawartych dwieście trzydzieści umów, które obejmują około 78% rynku. Czyli można powiedzieć, że jeżeli tutaj pan senator Wielowieyski występuje w imieniu tych najsłabszych nadawców, to oni podpisali umowy ze stowarzyszeniem ZAiKS, jeżeli chodzi o prawa autorskie, bo to jest 100% rynku. Być może te 22%, które brakuje do pokrycia

rynku twórczego, to są właśnie ci najslabsi, chociaż niekoniecznie, bo mieliśmy również skargi, że nie płacą ci silniejsi. ZASP ma dwadzieścia siedem spraw w sądzie przeciwko niepłacącym operatorom kablowym, w sześciu sprawach doszło do ugody.

Pragnęłabym przypomnieć, jeżeli państwo zdecydują się przedłużyć o sześć miesięcy vacatio legis, myślę, że to jest najbardziej optymalna w tym momencie opcja, to proszę pamiętać, że prawdopodobnie 1 stycznia wejdzie w życie ustawa o radiofonii i telewizji, która zawiera w sobie przepis umożliwiający odebranie koncesji, jeżeli nie są płacone tantiemy.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze ktoś z państwa ma uwagi do tej kwestii, bo to jest raczej cały problem? Pan senator Litwiniec, bardzo proszę.

Senator Bogusław Litwiniec:

Dziękuję, Panie Przewodniczący. Zachęcił mnie pan do wystąpienia.

Chciałbym tylko państwu powiedzieć, że ZAiKS i podobne organizacje wykażą bardzo dużo energii, żeby ściągnąć słuszną należność dla autorów, nawet z najmniejszych podmiotów, jakichś tam prowincjonalnych kawiarenek i barów wiejskich. Dziwi mnie, i to bardzo, liberalizm ZAiKS i podobnych organizacji mających bronić praw autorskich wobec tych kilkunastu złodziei. Dziękuję.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, mamy w takim razie obowiązek przegłosować poprawki dziesiątą i piętnastą łącznie.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek dziesiątej i piętnastej? (5)

Kto jest przeciw? (9)

Kto się wstrzymał od głosu? (4)

Dziękuję. Poprawki nie zostały przyjęte.

Proszę zaprezentować poprawkę jedenastą.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Poprawka jedenasta zmienia formę gramatyczną wyrazu „niekorzystający” na „niekorzystających” po to, żeby wyraz ten odnosił się nie do producentów lub wydawców, lecz do utworów, które mogą lub nie mogą korzystać z ochrony autorskich praw majątkowych.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo.

Czy są uwagi do tej poprawki?

Pani Minister?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury Aleksandra Jakubowska:

Przychylamy się do tej poprawki.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki?

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie „za”.

Proszę o zaprezentowanie poprawki dwunastej.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Poprawka dwunasta skreśla zbędną zmianę do ustawy z tego powodu, że ta zmiana miała być konsekwencją innej zmiany, która w efekcie nie nastąpiła. Dziękuję.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo.

Jest to więc poprawka o charakterze formalnym.

Czy są uwagi do tej poprawki? Nie ma.

Kto jest za przyjęciem poprawki dwunastej?

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie „za”.

Proszę o zaprezentowanie poprawki trzynastej.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Poprawka trzynasta, podobnie jak i poprawka czternasta, poprawiają odesłania w przepisach niezmienianych nowelizacją, te odesłania, które w związku z dokonaniem nowelizacji byłyby już nieaktualne.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo.

Przegłosujemy więc te dwie poprawki łącznie.

(Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka: Można je przegłosować łącznie.)

Możemy głosować nad tymi dwiema poprawkami łącznie, ponieważ one regulują odesłania...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, przegłosujemy poprawki trzynastą i czternastą łącznie.

Kto z państwa jest za przyjęciem tych dwóch poprawek?

Dziękuję bardzo. Nie pytam, kto jest przeciw i kto się wstrzymał od głosu, bo jednogłośnie „za”.

Proszę o przedstawienie poprawki szesnastej.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Ta poprawka odkłada wejście w życie przepisu skreślającego art. 24 ust. 3, czyli spowoduje, że art. 24 ust. 3, a więc dotyczący tak zwanej licencji ustawowej, będzie obowiązywał do 1 lipca 2003 r.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo.
Pani minister Jakubowska.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury Aleksandra Jakubowska:

Chciałabym powiedzieć to samo, co mówiłam przed chwilą w przypadku poprawek dziesiątej i piętnastej. Pragnęłabym tylko jeszcze państwu poinformować, że przedstawiciele Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Komunikacji Kablowej zwrócili się do mnie kilka dni temu, kiedy było wiadomo, że komisja oficjalnie nie przedstawi przedłużenia licencji, lecz można się tego spodziewać dopiero w debacie plenarnej, o spotkanie. Spotykam się jutro z przedstawicielami Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Komunikacji Kablowej o godzinie 8.30, żeby się zastanowić, co zrobić, jeżeli wejdzie ta ustawa bez zmian, to znaczy z likwidacją licencji ustawowej. Co mają zrobić te podmioty, które nie zdążą do 1 stycznia podpisać umów? Wstępnie ustaliłam, że wspólnie się zastanowimy, jak można będzie zrobić, żeby te podmioty nie musiały przerwać swojego nadawania, a żeby nie weszły w konflikt z obowiązującą w takim kształcie, mam nadzieję, ustawą. Dziękuję.

Przewodniczący Ryszard Sławiński:

Dziękuję bardzo.
Czy ktoś z państwa ma jeszcze uwagi do tej poprawki? Nie widzę zgłoszeń.
Kto jest zatem za przyjęciem poprawki szesnastej? (14)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał od głosu? (2)

Dziękuję bardzo. Poprawka została przyjęta.

Ponieważ poprawka siedemnasta jest nieaktualna wobec nieprzyjęcia poprawek dziesiątej i piętnastej, głosujemy nad całością uchwały...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przepraszam, ale nie głosujemy nad całością uchwały.

Proszę państwa, to na tym zakończyliśmy nasze posiedzenie...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Aha, pozostało nam jeszcze wybranie senatora sprawozdawcy do tej ustawy na posiedzenie plenarne Senatu...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie, ja nie.

Kto chciałby być sprawozdawcą do tej ustawy...?

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Ponieważ jutro rano nie mogę być obecny na posiedzeniu plenarnym Senatu, w związku z tym prosiłbym panią senator Dorotę Kempkę o zostanie sprawozdawcą do tej ustawy. Czy zgadzają się państwo na to, żeby sprawozdawcą była pani senator Dorota Kempka? Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że ten zaszczyt, Pani Doroto, pani przejmie.

Dziękuję bardzo państwu. Zamykam wspólne posiedzenie Komisji Kultury i Środków Przekazu oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej.

Bardzo dziękuję pani minister i pani dyrektor.

(Koniec posiedzenia o godzinie 16 minut 29)

